

The Holy See

A SZENTATYA, XVI. BENEDEK PÁPA BESZÉDE A NEMZETKÖZI TEOLÓGIAI BIZOTTSÁG TAGJAIHOZ

2011. december 2. péntek

Bíboros Úr!

Főtisztelendő Püspök Testvéreim!

Tisztelet Professzorok és Professzornők!

Kedves Munkatársak!

Nagy örömet jelent számomra, hogy a Nemzetközi Teológiai Bizottság éves Plenáris Ülése végén fogadhatlak benneteket. Mindenekelőtt hálás köszönetemet szeretném kifejezni azokért a köszöntő szavakért, melyeket William Levada bíboros úr, a Bizottság elnöke intézett felém mindannyiótok nevében.

Az Ülés munkálkodása ebben az esztendőbe egybeesett az Advent első hetével, s ez olyan alkalom, amely arra emlékeztet, hogy minden teológus arra kapott meghívást, hogy az advent embere legyen, a virrasztó várakozás tanúja, mely megvilágítja az testté lett Ige értelmének az útjait. Elmondhatjuk, hogy az igaz Isten ismerete folyamatosan afelé az „óra” felé tart és abból a táplálkozik, mely számunkra még ismeretlen, amikor az Úr visszatér. Az éberség életben tartása és a remény újraélesztése mindazonáltal nem másodlagos feladat a helyes teológiai gondolkodás számára, mely értelmét annak Személyében találja, aki találkozássra jön velünk és megvilágítja az üdvösségről való ismeretünket.

Örülök, hogy a mai alkalommal röviden felidézhetem veletek azt a három témát, amit a Nemzetközi Teológiai Bizottság az utóbbi években tanulmányoz. Az első, amint már közismert, minden teológiai reflexió számára alapvető fontosságú kérdésre vonatkozik: Isten kérdése, s különösképpen az egyistenhit értelmezése. Eme tágas teológiai horizontról indulva, elmélyítettetek egy egyháztani jellegű témát is: az egyház szociális tanításának értelméről. Aztán különös figyelmet fordítottatok egy olyan témára, melynek ma nagy az aktualitása az Istenről való teológiai

gondolkodásban: magának a teológia *státuszának* kérdésére ma, a távlataiban, alapelveiben és kritériumiban.

Az egyetlen Istenben való hit keresztény megvallása mögött ott áll Izrael népének mindennapos hitvallása: „Halljad, Izrael: az Úr a mi Istenünk, az egyetlen Isten az Úr” (MTörv 6,4). Isten szeretete szabad megnyilvánulásának hallatlan beteljesedése minden ember felé a Fiúnak, Jézus Krisztusnak megtestesülésében valósult meg. Isten bensőségessége és az emberrel való szeretetkapcsolata mélységének ilyen Kinyilatkoztatásában teljesen új fényel világosodik meg az egyetlen Isten monoteizmusa: a szentháromságos fényel. A szentháromságos misztériumban pedig megvilágosodik az emberek közötti testvériség is. A keresztény teológiának, a hívők életével együtt, vissza kell adnia a boldog és kristálytisza tudatosítását annak a hatásnak, hogy a szentháromságos Kinyilatkoztatásból élő közösségek vagyunk. Bár a világban lévő etnikai és vallási konfliktusok megnehezítik az Istenről való keresztény gondolkodás, valamint a belelő fakadó emberség egyedüliségének a befogadását, az emberek felismerhetik Jézus Krisztus nevében az Atyaisten igazságát, aki felé a Szentlélek a teremtett világ minden sóhaját irányítja (vö. Róm 8). A teológia, a filozófiával való termékeny párbeszédben, segítheti a hívőket, hogy észrevegyék és tanúsítsák azt, hogy a szentháromságos egyistenhit Isten valódi Arcát mutatja meg nekünk, és ez az egyistenhit nem az erőszak forrása, hanem a személyes és egyetemes békeesség ereje.

Minden keresztény teológia kiindulási pontja ennek az isteni Kinyilatkoztatásnak a befogadása: a testté lett Ige személyes befogadása, Isten Igéjének meghallgatása a Szentírásban. Erre a kiindulási bázisra alapozva, a teológia segíti a hit hívő befogadását és átadását. Azonban az egyház egész története azt mutatja, a kiindulási pont elismerése nem elegendő ahhoz, hogy a hitben egységre jussunk. A Biblia minden olvasmánya szükségszerűen egy adott szövegösszefüggésben helyezkedik el, s az egyetlen összefüggés, melyben a hívő Krisztussal teljes közösségben lehet: az Egyház és az ő élő Hagyománya. Újra meg újra át kell élnünk az első apostolok tapasztalatát, akik „kitartottak az apostolok tanításában és közösségében, a kenyértörésben és az imádságban” (ApCsel 2,42). A Bizottság ebben az összefüggésben tanulmányozta azokat az alapelveket és kritériumokat, melyek szerint a teológia katolikus lehet, valamint reflektáltak a teológia jelenlegi feladatára is. Fontos emlékeztetni arra, hogy a katolikus teológiának, mindig figyelve a hit és az értelem közötti kapcsolatra, történelmi szerepe volt az Egyetem létrejöttében. A valódi katolikus teológia, mely két irányba mozdul: *«intellectus quaerens fidem et fide quaerens intellectum»*, ma sokkal inkább szükséges, mint bármikor korábban, hogy lehetővé tegye a tudományok közötti összhangot, valamint hogy elkerülje az olyan vallásosság erőszakos túlzásait, amely szemben áll az értelemmel, és az olyan értelemét, amely szemben áll a vallással.

A Teológiai Bizottság továbbá tanulmányozza az egyház szociális tanítása és a keresztény tanítás együttese közötti kapcsolatot. Az egyház szociális kötelessége nem csak valamiféle emberi mű, és nem is szorítkozik csupán egy szociális elgondolásra. A társadalomnak a keresztények

részéről századokon átívelő átformálása választ jelent Isten Fiának a világba való érkezésére: ennek az Igazságnak és Szeretetnek a tündöklése beragyog minden kultúrát és társadalmat. Szent János megállapítja: „Abból ismertük meg a szeretetet, hogy ő életét adta értünk, tehát nekünk is életünket kell adnunk embertársainkért” (1Jn 3,16). A megváltó Krisztus tanítványai tudják, hogy a másokra való odafigyelés, a megbocsátás, az ellenségszeretet nélkül egyetlen emberi közösség sem élhet békességben; ez pedig az első és alapvető közösségben kezdődik: a családban. A közjó érdekében kifejtett szükséges együttműködésben – azzal is, aki nem osztja a mi hitünket –, jelenvalóvá kell tennünk a szociális kötelezettségünk igazi és alapvető vallásos indokait, amint másoktól elvárjuk, hogy kinyilvánítsák nekünk az ő indítékaikat, hogy az együttműködés átlátható legyen. Aki megérti a keresztény szociális tevékenység alapjait, ösztönzést nyerhet arra is, hogy magát a Jézus Krisztusba vetett hitet is átgondolja.

Kedves barátaim! Találkozásunk jelentős módon megerősíti, hogy az egyháznak szüksége van a teológusok illetékes és hűséges reflexióira Jézus Krisztus Istenének és egyházának misztériumáról. Az egészséges és életerős teológiai reflexió nélkül az egyház azt kockáztatná, hogy nem fejezi ki teljesen a hit és az értelem közötti harmóniát. Ugyanakkor, az egyházzal való egység hűséges megélése és annak Tanítóhivatalához – mint létezésének éltető közegéhez – való ragaszkodás nélkül a teológiának nem sikerülhetne megfelelő megalapozást adnia a hit adományához.

Általatos közvetítem jókívánságait és bátorításomat minden teológus testvéremnek és nővéremnek, akik bárhol is vannak egyházi közegben, leedem rátok Máriának, az Ádvent Asszonyának és a megtestesült Ige Anyjának közbenjárását, aki számunkra azzal, hogy szívében őrizte az Igét, modell a teológia helyes művelésére, Isten Fia igazi ismeretének legmagasabb példája. Legyen Ő, a reménység Csillaga, aki irányítja és védelmezi azt az értékes munkát, amelyet az egyházért és az egyház nevében folytattok. Ilyen hálatelt érzéssel adom rátok apostoli áldásomat.

© Copyright 2011 - Libreria Editrice Vaticana